

MÁGYAR VENDÉGLŐS

és

KAVES-IPAR

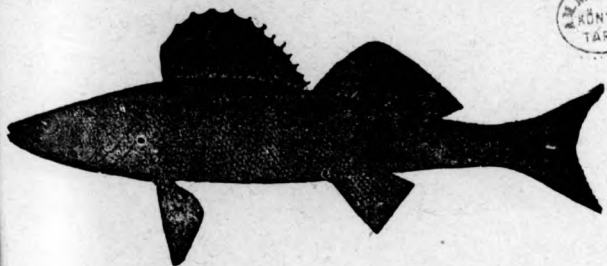
Budapest, 1916. április 15-én.

© XIX. évfolyam. Szerkesztőség és kiadóhivatal: 8. szám.

Budapest, VI. kerület, Szondy-utca 45-47. szám.

Telefon 117-61.

Telefon 117-61.

ALAPÍTOTT 1820. ALAPÍTOTT 1820

Fanda Ágoston és Zimmer Péter utóda

ZIMMER FERENCZ

(S. ÉS KIR. UDVARI SZÁLLÍTÓ

HALÁSZMESTER BUDAPESTEN.

Főüzlet: Központi vásárcsarnok. ☉ Filóküzet: V., József-tér 4. sz.

TELEFON 61-24.

TELEFON 136-19.

INTERURBAN TELEFON 61-24.

Sörgönczím: ZIMMER HALÁSZMESTER, BUDAPEST.

A „Balatoni Halászati Részvénytársaság” kizárólagos képviselője.

Az EGYEDÜLI halkereskedő cég, mely az előkelő háztartásokban és étter-
mekben szükségesített ÖSSZES halfajlatot ÁLLANDÓAN reaktóron tartja.

SZÁLLIT: A LEGMAGASABB KIRÁLYI UDVAR ÉS
JÓZSEF FŐHERCEG ÉS FENSÉGE UDVARA SZÁMÁRA.

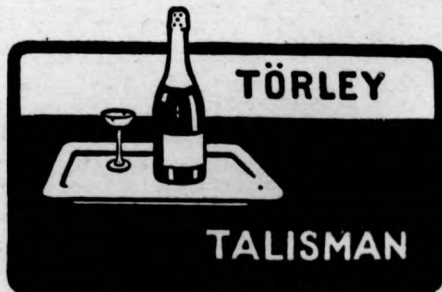
A városligeti GYÓGYFORRÁS

szénsavval telített, kellemes ízű

ILONA

artézi ásványvize legyen mindennapi itald.

Megrendelési cím: ARTEZIA R.-T. BUDAPEST,
VII., EGRESSY-UT 20/c. Telefon 50-72.

Első

Esztergomi Gőzmosógyár

Árok-utca 46. ESZTERGOM. Telefon 131.

Garantált hófehér mosás chlormész nélkül.

Tisztán szappannal kézi-mosás útján kidolgozva.

HYGIENIKUS KEZELÉS.

Specialista szállodák, pensiók, sanatoriumok, kávéházak és éttermek részére.

Gyors szállítás és elhozatal saját költségemen bárhova. Vidékre is. Sziveskedjenek ajánlatot kérni.

„ALTVATER“

GESSLER

BUDAPEST

Magyar Kereskedelmi Cimiroda!!

Budapest, I., Kemenes-utca 8.

Szállít a világ minden országából tömeg-czimeket, bevásárlási forrásokat, véők czimét, borítékokra, ivekre stb. írva

II. PORTO II
GARANCIAPROSPEKTUS
II INGYEN II**Sürgöny!** Ajánlok finom minőségű:**ADRIA-SZELETET**

100-anként á 32 K, eladási ár 60 fill.

Prima kárpáti

MÁLNASZÖRPÖT

kilónként 3 korona.

Csokoládé

**DESSERT és
CONFEKTEKET,**

melyek minden kávéházban és vendéglőben nélkülözhetetlenek. Tíz kilós postaláda mintául szállítható utánvétellel. Czim:

Schlesinger Miksa

BUDAPEST, VII., Dohány-utca 61.

Gróf
Esterházy
Ferencz
uradalmi
pezsgőgyára
TATA.LAKODALMAS, (Demi sec) édes.
ÁLDOMÁS, (Sec) savanykás.
BILLIKOM, (Extra dry) száraz.
VIN NATURE.

Vezérképviselő és raktár: Grósz Bernát, Budapest V. Rudolfrakpart 8. Telefon 14-38.

Főpinczér urak!Ha egy levelezőlapon pontos czimüket, az üzlethelyiség megjelölésével közlik velünk, **díjtalanul és bérmentve küldünk****SZÁMOLÓ CZEDULAKAT**

„Magyar Vendéglős- és Kávés-Ipar“

kladóhivatala

Budapest, VI., Szondy-u. 45-47

(Csakis írásbeli rendelést fogadunk el.)

Megrendeléseknél kérjük tisztelt olvasóinkat mindig lapunkra hivatkozni.

Magyar Vendéglős- és Kávés-Ipar

A SZALLODÁS-, VENDEGLŐS-, KORCSMÁROS- ES KÁVÉS-IPAR ÉRDEKEIT ELŐMOZDÍTÓ SZAKLAP.

A „Szállodások, Vendéglősök, Kávésok, Pinczerek és Kávéssegédek Országos Nyugdíj-Egyesülete” — A „Debreczeni szab. kir. városi Szállodások, Vendéglősök, Kávésok és Korcsmárosok Ipartársulata” — A „Nagyvárad Szállodások, Vendéglősök, Kávésok és Korcsmárosok Ipartársulata” — Az „Ujvidéki Szállodások, Vendéglősök és Korcsmárosok Ipartársulata” — A „Kassai Vendéglősök, Kávésok, Korcsmárosok és Pinczerek Egyesülete” — Az „Aradi Vendéglősök és Kávésok Ipartársulata” — A „Szegedi Szállodások, Kávésok, Vendéglősök és Korcsmárosok Ipartársulata” — A „Győri szab. kir. városi Vendéglősök, Italmérők és Kávésok Ipartársulata” — A „Szatmár sz. kir. városi Vendéglősök, Kávésok és Pinczerek Egyesülete” — A „Pozsony szab. kir. városi Szállodások, Vendéglősök, Korcsmárosok és Kávésok Ipartársulata” — A „Borsodmegyei Vendéglősök, Kávésok és Korcsmárosok Egyesülete” — A „Pécs-Baranyai Vendéglősök Ipartársulata” — A „Kiskunfélegyházi Szállodások, Vendéglősök és Korcsmárosok Ipartársulata” — A „Budapesti Kávésipartársulat” — A „Nógrádvármegyei Korcsmárosok és Italmérők Egyesülete” — A „Budapesti Kávésok Szövetsége” — A „Pozsonyi Pinczér Önszegélyző és Menhely-Egyelet” — A „Nezsideri és Rajkai Járási Szállodások, Vendéglősök és Korcsmárosok Ipartársulata” — A „Tata-Tóvárosi Szállodások, Vendéglősök, Kávésok és Korcsmárosok Ipartársulata” — A „Magyar szállodás és vendéglős munkaadók egyesülete”. A — „Turóczvármegyei szállodások, vendéglősök és korcsmárosok ipartársulata”

HIVATALOS LAPJA.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK :		Megjelen	Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Negyedévre . . 3 korona.	Egész évre 12 korona.	minden hó 1. és 15. napján.	Budapest VI., Szondy-u. 45-47
Félévre . . . 6 korona.	Egyes szám ára 50 fillér.	Laptulajdonos-szerkesztő:	Hírdetések főlvétele ugyanott.
TELEFON : 117-61.		F. KISS LAJOS.	Kéziratok nem adatkak vissza.

Drágaság, egységes árak stb.

Hoyer Ottó körlevele.

Időről-időre hangulatkeltő, élénken kiszínezett közlemények jelennek meg egyes napilapokban arról, hogy a külföldön, és különösen hatalmas szövetségünknel, Németországban milyen paradicsomi olcsóság, egységes árak, egységes étlap stb. uralkodnak az általános drágaság dacára. E híreket minden kommentár nélkül ugyan, mi is közölni szoktuk, mert semmi okunk sem volt elhalgatni azokat és tudtuk, hogy előbb-utóbb elérkezik az ideje annak, hogy ezen ellenünk irányuló közlemények alaptalanságát kétségbevonhatlan tényekkel fogjuk bizonyítani. Hoyer Ottóak, az „Internationaler Gasthofbesitzer Verein” elnökeinek a „Budapesti szállodások, vendéglősök és korcsmárosok ipartársulata” elnökéhez Glück Frigyeshez intézett hivatalos levele minden várakozásunkat felülmúló mérvben igazolja állásfoglalásunk helyességét és azért érthető örömmel közöljük azt egész terjedelmében. Kommentárt ehhez az átirathoz sem fűzünk, mert aki iparunk iránt csak némi jóindulattal viselteti, anélkül is be fogja látni, hogy majdnem minden vonatkozásban megelőztük a német kártársakat. Hogy sem ők, sem mi eredményt nem tudtunk elérni — látnivaló — nem a mi hibánk.

A „Szállodások Nemzetközi Egyesülete”-nek a „Budapesti szállodások, vendéglősök és korcsmárosok ipartársulatához” intézett átiratának a szövege a következő: „A nyári évad közeledése és az összes élelmiszerek árának a háború váratlanul hosszú tartama által előidézett folytonos emelkedése arra kényszerít bennünket, hogy az ármegállapítások (Preisconvention) fontosságára a szállodaiparban, amelyek tontoságát az utóbbi években tartott különböző gyűléseken hangzattaluk és amely be is igazoíódott, újból reámutassunk.

Egyesületi közlönyünkben ugyan ismételtlen, sőt legutóbb is behatóan foglalkoztunk e kérdéssel, a tag-

jainktól hozzánk érkező kérdések és javaslatok azonban mindinkább arról győznek meg, hogy *tontos közleményeink mindenek dacára nem részesültek kellő figyelemben.*

Ez késztet arra, hogy a különböző helyi ipartársulatokhoz és ezeken kívül a t. címhez is jelen átiratunkat intézzük. A főirányelvek, amelyek munkatársainknak hivatásos lapjokban, a „Das Hotel”-ben eddig megjelent részletes dolgozatai alapján megállapíthatók, rövidesen a következők:

A *minimális árak megállapítása az ágyak (szoba), az ellátás, esetleg a pensioarakra vonatkozólag, miáltal az árhullámzás felfele egyáltalán nem volna korlátozva.* Az egyes üzemek túlságos korlátozásától azonban, amint ezt már a berlini értekezleten *Gottlob* kifejtette, óvakodni kell. Mert ezen szűvedett hajóörést már az a frankfurti ármegállapítás is, mely még a béke idején néhány éven át oly jól bevált. Tehát nem az árak emelésére, hanem azok szabályozására kell törekedni.

Mellőzendő, amit különben a mai viszonyok szűlte kényszer is magával hoz, a *túlságosan változatos sokfajta étlap*, melynek árai nem allanak arányban azokkal, amit a vendégeknek nyújtunk, valamint a *gazdag tartalmu étlap* általában és meg kell szűnnie ama vizsás állapotnak is, hogy a vendég a *menu két fogásu közül tetszése szerint válogathasson.*

Az árszabályozás természetesen csak úgy volna eredményesen megvalósítható, ha a *szállodákat szigoruan elkülönített osztályokba osztanák be*, minthogy valamennyi szálloda nem vonható egyforma elbírálás alá.

Figyelembe veendő volna továbbá ama közlések is, amelyek a múlt évi berlini és majdnem mindenütt érvényben levő *kenyérár felszámításra, a gyűléstermek-, szobatelefon stb. külön használati díjainak felszámítására*, nemkülönben a sajnos egyes szállodákban még mindig divó *százalek engedmények megszüntetésére* vonatkoznak.

ÜVEGÁRUK

kávéházak,
vendéglők és
szállodák részére

Első Magyar Üvegyár rt.
Budapest, V., Gizella-tér 1. szám
Telefon: 33-83

Megrendeléséknél kérjük tisztelt olvasóinkat mindig lapunkra hivatkozni.

Nem szenvedhet kétséget, hogy ilyenmü megállapodások csak úgy lehetnek eredményesek, ha helyi jellegük és hogy az üzemek különbözősége és az egyes vidékek általános viszonyainak egymástól eltérő voltánál fogva egyesületünk nagyságánál és mes-zire ágazódásánál fogva lehetetlennek látszik. Nagyon fontos azonban, hogy az egyes városokban nemcsak egyesületünk az I. H. V. tagjai, hanem az összes szakársak alávéssék magukat a kötelező megállapodásoknak, aminek keresztülvitele viszont a majdnem mindenütt meglévő helyi ipartársulatok feladata volna. A megállapodások be nem tartóira pedig megteendő bírság volna kirovandó.

A hosszú háoru által különösen s'uosan károsított iparunk érdekében a köz nevében kérjük jelen megállapításainkat ottani kartársaink körében komoly megfontolás tárgyává tételét. Czémszerű elhatározásaira vonatkozó közléseiket nagy örömmel vesszük és azokat a köz érdekében készséggel fogjuk értékesíteni. — Fogadjja stb."

„Internationaler Ga-ithofbesitzer Verein“:
Hoyer Ottó, elnök.

A kávéházi záróra.

— Kávésok rendkívüli közgyűlése. —

A »Budapesti kávésiipartársulat« f. évi április hó 9-ikén délután rendkívüli közgyűlést tartott az Erzsébetvárosi Kör Royal-szállóbeli helyiségének tanácstermében, Harsányi Adolf elnöklete alatt, a melyen az ipartársulat tagjai rendkívül nagy számban jelentek meg. És, habár a közgyűlés előzményei, méltóságáteljes lefolyása, egységes állásfoglalása, az ipartársulatnak a közgyűlés egybehívása által előidézett tagszaporulata, mint kísérő tünetek külön-külön is megérdemelnek, hogy velük behatóan foglalkozunk, bevezetőben mégis Harsányi Adolf elnöknek közgyűlési szerepléséről és teljes arányokban kibontakozott hivatosságával kell foglalkoznunk. Az ő tapintatosságának, minden egyes felszólalóval szemben egyormán megnyilatkozott igazságosságának kell ugyanis elsősorban tulajdonitanunk, hogy a közgyűlés, mely kezdetben egyesek rendkívüli — és valljuk meg: nem egészen jogosulatlan — elkeseredettségére, másoknak viszont az ipartársulat tevékenysége felletti téves informáltsága folytán szenvedelmesnek ígérkezett, mindvégig a legnagyobb higgadsággal folyt le, hogy a közgyűlést egybehívó tagok javaslatában foglalt intencziók — stílárius módosításokkal ugyan — majdnem teljes mérvben megvalósulhattak és hogy végezetül általánossá vált az a meggyőződés, hogy az ipartársulat — mint mindig — a záróra ügyében is kellő időben és megfelelő módon tett eleget a zárórarendelet ellen a kormányhoz benyújtott felelőbeadásával. A közgyűlés tagjai nagy érdeklődéssel és meglepődéssel hallgatták végig Harsányi Adolf elnöknek az ipartársulat sokoldalú tevékenységére vonatkozó előterjesztéseit, valamint a záróra-ügyben tanusított előrelátó gondoskodására vonatkozó beszámolóját, amelyhez a közgyűlésen elfogadott határozat természetesen betetőzőként illeszkedik. Amikor e sorokat írjuk, nem tudjuk, mi lesz a benyújtott felterjesztésnek sorsa, lesz-e eredménye a küldöttségjárásnak, — tülhajtott reményekkel nem igen biztathatjuk magunkat, — kétségtelen azonban, hogy két szempontból a közgyűlés közvetlen hasznosságát máris teljes alapossággal megállapíthatjuk. Az egyik az, hogy a közgyűlésen

maguk, a közgyűlés egybehívását kívánó tagok, teljes elismeréssel honorálták a vezetőség és különösen az elnöknek a köz érdekében kifejtett lelkes ügybuzgóságát és tevékenységét, a másik, hogy az ipartársulat támogatásának, munkássága elősegítésének szükségességét olyanok is hangoztatták, akik eddig az ipartársulattól többé-kevésbé távol állottak. E nagy erkölcsi eredmény kétségkívül buzdítólag hathat a vezetőségre, de kell, hogy hatással legyen azokra is, akiknek csak a közgyűlésen nyílt alkalmuk megismerni Harsányi Adolf elnök céltudatos elnöki tevékenységét, a melyről a közgyűlés befejezése előtt a közgyűlés egyik tagja a legmelegebb elismerés hangján emlékezett meg. Egyes felszólalókban új és értékes öröket ismertünk meg és csak az illetőkön áll, hogy tudásukat a jövőben a köz javára értékesítsék.

A közgyűlésről szóló részletes tudósításunk a következők:

Harsányi Adolf elnök megnyitván az ülést, üdvözlöi a megjelenteket és a sajtó képviselőit. Bejelenti, hogy a gyűlést az alapszabályok 56. §-a értelmében hivta össze, huszonöt tag írásbeli előterjesztésére és megállapítja, hogy a közgyűlés határozatképes. A jegyzőkönyv vezetésére Horváth Mihályt és Sachs Ödönt kéri fel. A napirendre való áttérés előtt bejelenti, hogy Kallós Márkus indítványt nyújtott be a választásnyhoz a közvetítő-intézet és a szakiskola tárgyában. Az indítvány felolvastatván, a közgyűlés elhatározza, hogy a legközelebbi ülésen tárgyalás alá veszi az indítványokat. Szól ezután a lizstfelhasználás kérdéséről. »Ipartársulatunknak sok tagja — mondotta — azt óhajtottá, hogy épügy, mint tavaly, az idén is kapjanak lizstet a városból. Az elnökség eljárta ebben a dologban és a városnál azt az utasítást kapta, hogy az illetők külön folyamodjanak. Mi a folyamodásokat összegyűjtöttük, beadtuk, de kérelmünkre elutasító választ kaptunk. Ugyanez az a felvilágosítást is kaptuk, hogy mindaz a lizstmenyiség, ami az egyes kávéosok birtokában van és amit annak idején be is jelentettek, ha meghaladja az ő személyes szükségletüket, rekvirált lizstnek tekintendő. Az illető kávéos afelett nem rendelkezik szabadon és az e körüli esetleges visszaélések büntető sankcióval járnak.« — Az ipartársulat izraelita tagjai ez évben is kívánták, hogy pászkaellátásban részesüljenek. E célból a hitközséghez fordult, ahol arra szólították fel, hogy az egyesek jelentsék be a minimumra redukált szükségletüket. Az erre vonatkozó kérvényt beadta, de elutasították. Időközben tudomására jutott, hogy körülbelül 86.000 mm., a város által rekvirált pászka van s ezert eljárta, hogy ez a mennyiség a kávésiipartársulat rendelkezésére álljon. E dologban végleges döntés még nincs, de biztató jelek vannak arra nézve, hogy ezt a kávéosok megkapják. A választmány úgy határozott, hogy az elnökségre bizza e kérdésben a további teendőket. (Helyeslés). A tejkérdés dol-

PAPIRSZALVÉTA

✻ kiváló tehér krepp. ✻

Szalmaszál szopóka francia minőség legolcsóbban

kapható:

Berkovits Károlynál Hektograph készítő. étermi, kávéházi és papirkonfekció raktára
BUDAPEST, VII., Síp-u. 5. szám. — Telefon 100-07. szám.

Mintákat kívánatra bérmenive küldök.

Megrendeléseknél kérjük tisztelt olvasóinkat mindig lapunkra hivatkozni.

gában is eljárt az iptársulat a kellő gondossággal, hogy résen legyen a mindenkor felmerülő híresztelésekkel szemben és hogy meglepetésszerűleg ne ériék a kávésokat oly korlátozások, melyek az újságok szerint tervbe vannak véve. Közölheti, hogy ily intézkedésről a legközelebbi jövőben még nincs szó. Annnyit azonban mondhat, hogy bármiképen dönt is a tizes bizottság a kérdésben és ha meg is hagyja a jelenlegi állapotokat, mindenesetre célszerű, hogy mindenki kellő időben ellássa magát pótszerrel, vagy kondenzált tejjel. Ezzel nem azt akarja mondani, hogy siessen mindenki nyakra-főre vásárolni, ami által az árak emelkednének, de lassankint jó lesz beszerezni bizonyos mennyiséget, hogy amikor tejet csak kis mennyiségben hoznak be, legyen legalább valami kis készlet félretéve. (Helyeslés).

Gruber Károly ezzel kapcsolatban kéri, eszközölje ki az elnökség legalább azt, hogy a kávé helyiségekben önként rendelkezessék a tejmennyiség felett és úgy csinálhassa meg a beosztást, ahogy üzlete természeté megkívánja és ne legyen időbeli korlátozások alávetve. (Helyeslés).

Harsányi Adolf elnök megjegyzi, hogy az elnökség már eljárt az illetékes alpolgármesternél és a tanácsnoknál, ahol azt az óhaját fejezte ki, hogy ha megérez a korlátozás, ez olyformán történjék, hogy a tejmennyiség kontingentáltassék, de a kávé egész nap szabadon rendelkezessék a tej felett. Erre biztató ígéretet is kapott. (Helyeslés). Áttérve a napirend tárgyára, a **záróra kérdésére**, megjegyzi, hogy **Géber Ignác** adott be erre vonatkozólag indítványt, de az elnökség ezt stílris szempontból átdolgozta. Felolvassa előbb a korrigált javaslatot és ha az indítványozó beleegyezik, kéri a közgyűlést, hogy e felett határozzanak.

Géber Ignác: Magáévá teszi az átdolgozott javaslatot, mely lényegében egyezik az övével. Ennek támogatására azonban néhány érvet akar felhozni. A belügyminiszter a múlt hó elején rendeletet adott ki, — mondotta, — melynek értelmében Magyarország területén minden kávéháznak, vendéglőnek, barnak, mulatóhelynek és italmérőhelynek éjjel egy órákor be kell zárni. Ez a rendelet a kávésokat érintette a legjobban, amennyiben nemcsak azok többségének jövedelmét vette el, hanem tekintélyes részük tönkrejutását fogja eredményezni. A rendelet a vendéglősöket abszolúte nem érinti s így jóformán csak rólunk van szó, eltekintve attól a négy-öt mulatóhelytől, a melyeknek jóformán köszönhetjük a rendeletet. Azonban itt nemcsak két-háromszáz kávésról van szó és ezek családjairól, hanem másokról is, nevezetesen körülbelül 4000 kávéházi alkalmazottról, akiknek jövedelmi forrása nemcsak hogy csökken, hanem a legtöbb helyen a felénél is kevesebbre redukálódott, úgy, hogy ezek a mai drága viszonyok mellett nem tudnak maguknak rendes megélhetést biztosítani. A családtagokat is beleértve tehát, körülbelül 20.000 ember megélhetéséről, keresetforrásáról van itt szó. A miniszter arra sem volt tekintettel, hogy a mai súlyos viszonyok dacára költségeinket, adónkat is emelték, azonkívül egy pár tehetősebb kávésrá, akiket az előjáráságok gazdagabb embernek gondoltak, hadiadót is

Schaumburg-Lippe herceg udvari pinczészete Villány

Magyarországi vezérképviselő:

Telefon: 31 **Hortz Valer Károly** Rákospalota

kiróttak. Hallotta, hogy a miniszter külföldi mintára hozta ezt a rendeletet. Ha ez tény és tényleg külföldi mintára akar sujtani mindenkit, akkor tényleg úgy kellett volna sujtania, ahogyan külföldön van. Bécsben meg van engedve egyes kávéházaknak, hogy kettőt, sőt három óráig is nyitva maradjanak, de azonkívül nincs az a nagy szigorúság sem, amivel nálunk kezelik a dolgot. Bécsben méltányosabban kezelik a zárórát, sőt állítja, hogy elsőrangú etablissement is van Bécsben, a hol reggel öt óráig is lehet mulatni. Magyarországon egyik-másik vidéki városában is vannak különleges rendelkezések. Így Komáromban meg van engedve a katonai hatóság átíratára, hogy minden nap más kávé nyitva tarthasson reggelig. Ha már velünk szemben éreztette a miniszter a rendelet súlyát, akkor rendelkezék úgy, mint Berlinben van, ahol tizenegykor az összes üzleteket és mozikat stb. be kell csukni és az orfeum-előadásnak is erre az időre végződnie kell. Nem akarja kritika tárgyává tenni az elnökség eddigi tevékenységét, de voltak, akik azt mondták, hogy az, amit az elnökség tett ebben az ügyben, kevés. T. i. az iptársulat vezetősége kérvényt adott be a miniszterhez, panaszkodik ebben helyzetünk miatt és különböző érvek felhozásával arra kéri a minisztert, hogy a zárórának két, illetve három óráig való meghosszabbítását engedélyezze. Ezt sokan nem tartották elégnek. Ezért néhányan az iptársulat háta mögött értekezletet tartotak, melyen bíráló tárgyává tették az iptársulat tevékenységét, s itt úgy határoztak, hogy az iptársulat vezetőségével és teljes hatalmi súlyával kell odahatunk, hogy eredményt elérjünk. A következő értekezletükre határozati javaslatot készítettek elő, melyet az magáévá tett. Ő átadta ezt az elnök urnak s ennek eredménye lett a mai rendkívüli közgyűlés összehívása. Ide elég tekintélyes számban jöttek el az urak és csak azt sajnálja, hogy csak olyankor jönnek el, amikor baj van. Kéri a közgyűlést, fogadja el az előterjesztett határozati javaslatot.

Harsányi Adolf elnök figyelmeztetése után, hogy mindenki csak egyszer szólhat a kérdéshez, mert különben hosszúra válik a vita,

Rákosi Kálmán a minisztériumhoz intézett memorandum felolvasását kérte, mire

Havas Nándor dr. titkár felolvasta a memorandumot. Erre

Rákosi Kálmán kijelentette, hogy a memorandum nagyon jól van megfogalmazva, de hibáztatja, hogy ezt közönséges ajánlott levélben küldték el a minisztériumba. Kéri az elnököt, hogy mielőbb gondoskodjék a deputációnak a miniszterhez való meneteléről. A javaslatot elfogadja.

30 év óta
fennálló

Számos elismerés
és kitüntetés.

Első Vegyi Kártyatisztító Vállalat. Modern berendezés. Jutányos árak. —

— **özv. Gauzer Ferenczné, Bpest, VII., Rottenbiller-u. 5/c.** II. udvar I. em. 9

Megrendeléseknél kérjük tisztelt olvasóinkat mindig lapunkra hivatkozni.

Klopfér Mór a miniszternek azt a kitételét kifogásolja, hogy a kávéházi erkölcsök miatt volt szüksége a rendeletre, mert a fővárosi kávéházak erkölcsileg teljesen kifogástalanok. Nem helyesli, hogy csak két órára kérték a meghosszabbítást. A felhozott érveket egyebekben magáévá teszi, bár még sokat lehetne felsorolni, hogy miért káros hatása a záróra.

Jakobovics Viktor nem tartja megengedhetőnek, hogy néhány kifejezés benne legyen a javaslatban. A kávéosok ügye annyira igazságos és tisztességes, hogy kell, hogy ennek szószólója akadjon, külön áldozatok nélkül is. Csak azt tartja helyesnek, ha az elnök vezeti a küldöttséget, akit tart oly tekintélyes embernek, hogy ennek megfelelőhessen. Ezzel a módosítással elfogadja a javaslatot. (Helyeslés).

Singer Frigyes azt hangoztatja, hogy nem üzleti érdekről és haszonról van szó, hanem a budapesti összkávások becsületéről. A belügyminiszter nézetét elodálja és koncedálja, hogy szükséges volt a rendelet arra a kávéásra, aki a törvényes rendelkezéseket nem tartja be. De nem látja igazságosnak, hogy a rendőr szeszélye vagy rosszul járó órája miatt becsületes polgárokat szabadságuktól megfosszanak.

Korda Dezso arra kéri az elnökséget, járjon el sürgősen ebben az ügyben, mert a mai körülmények között a legkinosabb helyzetbe juthat a kávé. Az ő helyisége fölött szálloda van és ha a vendég oda becsüget, a rendőr is bekopogtat a kávéházba, hogy meggyőződjék, nem oda ment-e a vendég. Ez olyan dolog, ami sérti a kávést.

Szántó Béla azt hangoztatja, hogy a zárórát a minisztériumban rosszul fogják fel, mert a mai állapot szerint már tizenkét órákor kezdődik a záróra hatása. Sérélmesnek tartja, hogy a mozik is nyitva lehetnek egy óráig.

Kovács József szerint azt akarják valamenynyen, hogy a kormány jóindulattal kezelje a dolgot és adjon egy órai hosszabbítást és lássa be, hogy a közgyűlést nem a kávéosok kapzsúsága hívta össze. Ezért annak kimondását kéri, hogy a kávésiipartársulat tudatában van a mai súlyos helyzetnek és minden erejével azon van, hogy ezen enyhítsen. Nem helyesli, hogy amikor a kávésiipartársulat a maga sérelmét hangoztatja, egy rokon-szakma dolgát vitassák. Helyesebbnek tartaná, ha közösen támogatnák egymást. Ez a két iparág annyira össze van növe, hogy csak akkor érhetnek el célt, ha egymás érdekét tiszteletben tartják és

együtt dolgoznak. Ha keveset kérnek és ezt megindokolják, mindent el fognak érni.

Harsányi Adolf elnök összegezi az elhangzott felszólalásokat. »Az elhangzott szavak — mondotta — sok tanulságot rejtenek magukban. Kitért a lelkéből a fájdalom, mert egzisztenciák forognak kockán és mert vannak, akiknek jövedelmét a rendelet megcsökkentette és másokat teljesen megrendített. Ily körülmények között elkeseredettség, elégedetlenség fakad a lelkéből és az a vágyakozás, hogy ezen az állapoton változtassanak. Legyenek meggyőződve, hogy mi első pillanattól fogva tudtuk és méltányoltuk a rendelet súlyát és legjobb tudásunk szerint bennünket mulasztás nem terhel. (Lelkes eljénzés). Elő fogom adni mindazt, amit az ipartársulat ebben az ügyben eddig tett. (Halljuk!) Amikor az első rendelet megjelent, a melyben a kávéházról még nem is volt szó, rögtön felmentem a minisztériumba és kérdést intéztem az illetékes osztálytanácsoshoz. Nagyon lesújtott, mikor azt válaszolta, hogy a rendelet a kávéosokra is vonatkozik, sőt a délben megjelenő lapok már hozták is a rektifikálást. Mindjárt szóvaltem ennek következményét és sérelmeinket, de tapasztaltam, hogy ott igen keményen állják a sarat és a legridegebb módon kezelik az ügyet. Információm szerint ugy adták ki a rendeletet, hogy szakközvegeket sem hallgattak meg és meglepetésszerűen jött a rendelkezés. Az az itt elhangzott felszólalás tehát, hogy preventive kellett volna eljárni, nem állhat meg, mert nem lehetséges oly dologban eljárni, melynek bekövetkezését nem tudja az ember. Amikor megtudtuk a rendelet kibocsátását, elmentem Schreiber rendőrtanácsos urhoz, akinek ügyosztályához tartozik ez a kérdés, aki azt mondta, hogy ez a rendelkezés igen szigorú, magasabb érdekekből jött létre és nemcsak a magyar kormány kezdeményezésére, hanem szövetségeseink kormányának felhívása folytán s hogy ennél fogva nagyon kevés kilátást nyujtat nekem arra, hogy itt valamit tenni lehet. Mindamellet azt gondoltuk, meg kell próbálni mindent, amit a tagok érdekében lehetők tartunk. Azért a legközelebbi választmányi ülés elé beterjesztettük az előbb felolvasott kérvényt. Hogy ezt nem küldöttségileg vittük fel, ez azért történt, mert ennek akkor nem volt értelme. Mert ha sérelmet akar előadni egy deputáció, annak tapasztalatokra is kell hivatkoznia, ilyenek pedig akkor még nem állottak rendelkezésünkre. Néhány nap mulva azután eljártam a belügyminisztériumban, hogy mivel már beadtuk a kérvényt, deputációval is nyomatékos adjunk szavunknak. Megkérdeztem a minisztert, hajlandó-e bennünket fogadni. Azt a választ kaptam, hogy öccellenciája szívesen fogad, de eljárásunk meddő lesz. Hozzátette azt is, hogyha deputáció jön, az lehetőleg kisszámú legyen, mert nagy deputációt nem fogad. Elmentem a főkapitányhoz is, de betegsége miatt nem ő fogadott, hanem Markovics helyettes főkapitány. Puhatólótam, hogy mi a fel fogása a rendőrségnek, hogy ha arra kerül a sor, hogy megkérdezzék őket? Természetesen zárkózott volt a kijelentéseiben, mire megkértem, engedje meg, hogy informative eljárásunk nála. Eljártam azonkívül Jalsovitzky tanácsos urnál is, aki referense az ügynek, s azt mondta, ha arra kerül a sor, hogy öccellenciája véleményezésre kiadja a rendeletet, el fogja mondani véleményét, de egyuttal annak is kifejezést adott, hogy öccellenciája nem önszántából adta ki a rendeletet.

ZWACK LIKÓRGYÁR

KÜLÖNLEGESSÉGEI

•• UNICUM ••

CACAO GHOUWA

CHERRY BRANDY

CURACAO TRIPLE SEC

CORDIAL MEDOC

ANISETTE DOUBLE

•• GRIOTTE stb. ••

Megrendeléseknél kérjük tisztelt olvasóinkat mindig lapunkra hivatkozni.

Ilyenformán beszámoltam, tisztelt közgyűlés, eljárásomról. Öccsellenciája hajlandónak nyilatkozott kis küldöttséget fogadni és ha az urak nem is kértek volna e czéla rendkívüli közgyűlést, ebben az ügyben amugy is eljártnak volna. Reflektálok most az egyes felszólalásokra. Géber tagtárs ur felszólalására azt jegyzem meg, hogy mi idejében beadtuk a kérvényt, Rákosi Kálmán ur pedig kis kávésokról is beszélt, amely kifejezést már gyakrabban hallottam hangoztatni. Kijelentem, hogy itt nincs kiskávés, zenészkávés és nagykávés, itt csak kávésok vannak. (Helyeslés). Fogyasztási szövötkvetkez létesítését is emlegette. Örülök, hogy érdeklődés mutatkozik a belső ügyek iránt. A közgyűlésekre mindenkit meghívtak. — Klopfer ur azt helytelenítette, hogy erkölcsi motívumokat emlegetnek a memorandumban. Ez igaz, de nem a kávéházak, hanem a vendégek erkölcsi motívumáról van ott szó. A kétórás meghosszabbított csak a legrosszabb esetre kértük, de meg lehetnek elégedve a kávésok, ha ezt megkapják. Ujságcikkiek kiadásáról szó sem lehet. Jakobovics megjegyzését az eredeti javaslat egyes szavainak kihagyására vonatkozólag helyveslem. SINGERnek a rendőrség vexálására vonatkozó megjegyzését vizsgálat tárgyává fogjuk tenni.»

Géber Ignác felszólalása után elnök indítványára a közgyűlés egyhangulag magáévá tette a választmány határozati javaslatát, mely szerint az ipartársulat az elnökség vezetése alatt a belügyminiszterhez hattagu bizottságot küld ki a rendelet intézkedéseinek szóbeli uton kérelmezése céljából, a munkabizottságba a kiküldött küldöttségi tagokon kívül még Jakobovics és Korda ipartársulati tagokat is kiküldte, de kimondotta, hogy a deputáció csak hat tagból fog állani.

Elnök végül köszönetet mondott az Erzsébetvárosi kör elnökségének és Lajtha Pál háznagynak a közgyűlési terem átengedéseért és az ülést háromnegyed hét órakor bezárta.

A debreceni ipartársulat jubilaris közgyűlése.

Irta: Szathmáry Zoltán.

A debreceni szállodások, vendéglősök, kávésok és korcsmárosok ipartársulata f. évi április hó 2-án tartotta rendes évi közgyűlést, amely nagyjelentőségű az egyesület történetében, amennyiben husz éves határkövet állít a debreceni szakipar krónikájának.

Csodálatosképen a debreceni szakipartársulat, — mely kebelében mintaszerű pinczérszakiskolát is tart fenn, — működésének virágzását épen a 20-ik esztendőben érte el, Németh András elnökle alatt. Hogy csak egyetlen adatot említsék, az utolsó esztendőben, az újonnan választott elnök alatt 86 új taggal szaporodott a társulati létszám.

Minderre nézve tájékoztatót egyébként a közgyűlésen bemutatott évi jelentés nyújt, mely a következőket tartalmazza:

»A vérzivataros háboru sok nehéz megpróbáltatásai között érték el Ipartársulatunk fennállásának 20-ik évfordulóját. Az elmúlt társulati esztendő tartama alatt még dörögtek az ágyuk villant a nemes acél s rengeteg vér folyt az édes hazai rögökre, de még több messze idegenben. De most már még szíklaszilárdabb a meggyőződésünk, hogy: nem hiába! Mert nemcsak a durva kozák-eszímák által podott magyar Kárpátok közül verték ki diadalmas seregeink az ellenséget, hanem az ország határain tul is, északon egyik orosz várat a másik után foglalván el, délen legigazva az orgyilkos Szerbia egész területét s feltartóztatva az álnok, hűtlen egykori szövetséges olasz hordákat, melyek briganti harczmodorral törték a Monarchiára. Lehetetlen nekünk, e színmagyar város vendéglőseinek, kávésoinak, be nem iktatnunk évkönyvünk szerény lapjaira azt az egész világ előtt tiszteletet és bámulatot parancsoló babéros diadalt, melyet a magyar katonák s köztük Debreczen világra szóló hősi zredei kivívtak s mely a világtörténelem arany lapjaira is fel lesz majdan jegyezve ...

A héroszi küzdelemből nekünk, itthonmaradotaknak is ki kellett vennünk a részünket. Mi is harcot folytattunk a háboru által előállott viszonyok miatt. Egy 100.000 lakossal bíró nagy város nyilvános, vendéglői, kávéházi, közforgalmi, szállodai ellátásának sok, nehéz gondja között virradt ránk a jubilaris évforduló ... És most látszott csak igazán, hogy milyen helyénvaló volt 20 esztendővel ezelőtti kartársaink vezéreinek Ipartársulatunk megalakítására irányuló törekvése. — Most, a nehéz időkben nőtt terebélyes fává az a mustármaghajtás, mely a magyar vendéglős, kávé és szállodás szakipar termő földjébe ültetett el: Bornyász József volt vendéglős, mint ideiglenes ipartársulati elnök és Vetésy Béla ideiglenes titkár munkálkodása révén, de az akkor még kisebb számban élő összes debreczeni szaktársak előrelátása folytán ...

A mai nehéz idők a zajosabb ünneplésre aligha adhatnak alkalmat, de egy futó pillanatra mégis meghihletődéssel kell megemlékeznünk 20 esztendő határkörvéről, az 1896. évben megtartott ipartársulati alakuló gyűlésre való hivatkozással. Csodálatos eredményeket ért el ipartársulatunk fennállásának 20. esztendejében. Arra az ipartársulatra, melynek még 1914-ben csak 45 tagjáról tudott beszámolni, most egy évvel ezelőtti jelentésünk, a Németh András elnökké megválasztásával mintha új korszakra virradt volna. Tömegesen hozza a posta a tagfelvételi ajánlkozásokat, úgy, hogy jelenleg ipartársulatunknak majdnem 120 taggal való gazdagodása folytán 136 tagja van. Hatalmas társulattá nőtte ki magát a 20 évvel ezelőtti kis egyesület, mert a két évtized szerény, de derék munkássága igazolta, e szaktársulás szükségességét, s a szerencsésen megválasztott elnök, Németh András ügybizgalma pedig betetétzte az előbbi vezérek tevékenységét. Egy év alatt meg-

A Pilseni Polgári Sörfőző „Pilseni ősforrás“ a Münchener Paulaner Sörfőző Részvény-Társaság Salvátorsörgyár

magyarországi kizárólagos vezérképviselete
Budapest, IX. ker., Ranolder-utca 4. szám.
Telefonszám: József 24 — 61.

Mezey és Tra

Ajájuk következő világírhíre sörünket úgy hordóban, mint palackban „Pilseni Ősförás sör“ a Pilseni polgári Sörfőzőből, alapítottat 1842. „Münchener Paulaner sör“ a Münchener Paulaner sörfőző Salvátorsörgyárból kapható egész éven át. „Salvator sör“ a Münchener Paulaner sörfőző Salvátorsörgyárból, kizárólag csakis március havában kapható

Megrendeléseknél kérjük tisztelt olvasóinkat mindig lapunkra hivatkozni.

háromszorozódott a létszámunk. Ipartársulatunk most esztendei sok, nehéz munkáját felesleges itt emlegetnünk. Ugyszólván minden napra esett valamely ténykedés, szaktársaink jól felfogott érdekében. Közel másfélszáz kartárs ügyét intézi ez a társulat a hatóságok előtt, oly nehéz időkben, mikor minden hétnél meg van a maga, vendéglős és kávés stb. kollégáinkra nehéz és újabb terheket róvó rendőrségi rendelete, el kell ismerünk, hogy kizárólag a közjó s élelmezésünknek biztosítása érdekében. E rendeletek enyhítése, a zárórai korlátozások eltörlése érdekében rengeteg munkát fejtettünk ki. Az eredmény, ha nem is elégít ki bennünket teljesen, igazolja, hogy nem hiába dolgoztunk, s elmondható, hogy lelkiismerete a vezetőségnek nyugodt lehet.

Szakiskolánk is, mint az előző években, ha a háború viszonyok miatt megecsappant létszámmal, de feladatahoz méltóan teljesítette kötelességét, daczára, hogy ez iskolánk hivatalos segélyezése is jelentékenyen korlátozottatott. Ipartársulatunk nem egy tagja pedig katonai szolgálatot teljesítvén, ott is becsületet, köztiszteletet igyekeznek hozni arra a debreczeni kávéskarra, mely a nemzet nagy áldozataiban előjár mindig. Félézer koronát gyűjtöttünk ezenkívül Debreczenfalvára, s úgy együttes, mint külön-külön uton való adakozással hozzájárultunk a háboruban megvakult hőseink, a vöröskereszt és hadsegélyezés szentsége céljaihoz.

Kivételes körülmények miatt kivételesen terjedelmes jelentésünk végén mélyen átértett nagy szomorúsággal kell megemlékeznünk a legelső és legnagyobb, minden ízében művelt és derék vendéglősnek, ipartársulatunk dísztagjának, Gundel Jánosnak elhunytáról. Vele szemben, — aki a magyar szakipar terén példátlanul kiváló munkásságot fejtett ki minden irányban, — leróttuk a kegyelet adóját.

És most, mikor úgy érezzük, hogy a világháború nagy korszaka végleges győzelmek virradatához értünk, egy boldogabb, szebb ipartársulati esztendő reményében köszöntjük Kartársainkat, kérve őket, hogy a megpróbáltatásoknak még hátralévő idejét a magyarok Istenének szent hitével szívőkben, igyekezzenek türelemmel elviselni, ajánlja jóindulata elbírálásba évi jelentésünk itt előadott előterjesztéseit.

A közgyűlés az évi jelentést nagy tetszéssel vette tudomásul, s annak kapcsán Kovács Aladár elismeréssel adózott Szathmáry Zoltán titkárnak, aki épen 10 éve áll az ipartársulat szolgálatában. A közgyűlés kimondta, hogy titkársja iránti elismerése méltó módon való kifejezésére megfelelő alkalmat fog keresni.

Ezután Németh Aladár felügyelő bizottsági elnök bemutatta a zárszámadást, s felügyelő bizottsági jelentést, melyek azt igazolják, hogy az ipartársulat sohasem állott olyan kedvezően reális alapon, mint most.

A közgyűlés Németh András elnöknek, a felügyelő bizottságnak, melynek tagjai közül Németh Aladár különösen nagy értékű és nagy szak tudásra valló munkát végzett, ugyszintén Lokody Sándor pénztárosnak a legteljesebb elismerése mellett szavazta meg a felmentvényt.

A felügyelő bizottságba beválasztottak Németh Aladár (elnök), Lefler Károly (pártoló tag), Herskovits Jenő (r. tag).

Ezután elfogadták azt az indítványt, melyben kéri az Országos Vendéglős Szövetségnek ez évben való összehívását (esetleg épen Debreczenbe) stb., melyről lapunk legközelebbi számában emlékezünk meg.

TÁRSULATOK. EGYESULETEK.

A „Szállodások, Vendéglősök, Kávésok, Pincérek és Kávésédek Országos Nyugdíjgyejesülete közleményei.

JEGYZŐKÖNYV.

Felvetett a Szállodások, Vendéglősök, Kávésok, Pincérek és Kávésédek Országos Nyugdíjgyejesülete igazgatóságának 1916. évi március hó 31-én délután fél 5 órakor az Egyesület központi irodájában megtartott rendes havi ülésén.

Jelen voltak: Bokros Károly elnök, Dökker Ferencz, Pelczmann Ferencz, Páris Vilmos, F. Kiss Lajos igazgatósági és felügyelő-bizottsági tagok, Maczkó Kálmán főkönyvelő és dr. Nagy Sándor jogtanácsos.

Elmaradását kimentette: Francois Lajos és Wilburger Károly. 3387. Elnök az ülést megnyitja, a jegyzőkönyv vezetésére dr. Nagy Sándor jogtanácsost, hitelesítésére pedig Páris Vilmos urat kéri fel.

Jogtanácsos felolvassa a múlt havi ülés jegyzőkönyvét, melyet

az igazgatóság észrevétel nélkül hitelesít.

3388. Jogtanácsos bemutatja a választmányok elszámolásait: a budapesti választmány március havi elszámolásán 1436 K 75 f bevétel és 600 K 58 f kiadás mutatkozik. Csekkszámlán beküldetett 836 K 75 f.

A pozsonyi választmány március havi bevétele 549 K 42 f, kiadása pedig 38 K volt. Csekkszámlán beküldetett 511 K 42 f.

A szombathelyi választmány február havi elszámolásán 158 K 68 f bevétel és 80 K 74 f kiadást tüntet fel. Csekkszámlán beküldetett 77 K 94 fillér.

A kassai választmány március havi bevétele 137 K 74 f, kiadása pedig 20 K volt. Csekkszámlán beküldetett 117 K 74 f.

Az igazgatóság az elszámolásokat helybenhagyólag tudomásul veszi.

3389. Jogtanácsos bemutatja Márton Béla 50/100-os beszámítás iránti kérelmét.

Az igazgatóság Márton Béla régi tagdíjainak 50/100-os beszámításavai leendő felvételét jóváhagyja.

3390. Jogtanácsos bemutatja Groszmann Vilmos rendes tag segély iránti kérelmét. Minthogy az alapszabályok értelmében a két segély folyósításának helye nincsen,

Megrendeléseknél kérjük tisztelt olvasóinkat mindig lapunkra hivatkozni.

az igazgatóság ezen kérelmet nem teljesíti, azonban kész Groszmann Vilmosnak az őt az alapszabályok szerint megillető jogainak bármelyikét teljesíteni.

3391. Jogtanácsos bemutatja Zimmermann Józsefné végkielégítés iránti kérelmét; férje harcztéren szerzett betegség következtében halt el.

Az igazgatóság tekintettel arra, hogy Zimmermann József a hazaért hősi halált halt — noha rövid tagsági ideje folytán özvegyét végkielégítés nem illeti, — a jelzett különös méltányosságból Zimmermann Józsefnének a férje által befizetett tagdíjakat segélyként visszatéríti s ennek folytán elrendeli, hogy a Budapesti választmány özv. Zimmermann Józsefnének 70 kor. 90 fillért fizessen ki.

3392. Jogtanácsos jelenti, hogy Baldauf Ferencz teljes munkaképzetlensége címén végkielégítés iránti kérelmet terjesztett elő. A végkielégítés összege 3 teljes évi tagság után 600 koronát tesz ki.

Az igazgatóság Baldauf Ferencznek végkielégítés címén 600 koronát folyósít és utasítja az irodát, hogy az összeg a szükséges okmányok beszerzése után adassék ki.

3393. Jogtanácsos bemutatja özv. Varga Istvánnének a pozsonyi választmány utján előterjesztett nyugdíjazás iránti kérelmét, férje a harcztéren hősi halált halt.

Az igazgatóság kegyelettel emlékezve meg a dicső halált halt Varga Istvánról, megállapítja, hogy özvegyét 5 évi tagsági idő melletti végkielégítés illeti meg és elrendeli, hogy özv. Varga Istvánnének végkielégítés címén 500 kor. fizetessék ki a pozsonyi választmány utján.

3394. Jogtanácsos jelenti, hogy a postatakarékpénztárból 3100 korona utalható ki.

Az Igazgatóság ezen 3100 K-t a Magyar Országos Központi Takarékpénztárnál levő folyószámlára utalja át. Több-tárgy nem lévén, einök az ülést bezárja.

Kmf.

Dr. Nagy Sándor s. k.
jogtanácsosBokros Károly s. k.
einök.

Kimutatás

a «Szállodások, Vendéglősök, Kávésok, Pinczerek és Kávéssegédtek Országos Nyugdíjgyűjtő Igazgatóságá»-nak 1916. március hó 31-én délután 1/25 órakor tartott Igazgatósági ülésén folyósított nyugdíjakról, végkielégítésekről és segélyről.

I. Nyugdíjak.

1. Özv. Bagossy Vinczéné	III. havi nyugd. K	12.50
2. Benky Vilmos gyermeke	III. „ „ „	3.31
3. Bohos Lajos	III. „ „ „	143.75
4. Brukács Ferencz	III. „ „ „	28.33
5. Havlicsek József	III. „ „ „	26.25
6. Özv. Kéth Károlyné	III. „ „ „	79.16
7. Kliman Imre	III. „ „ „	66.66
8. Kozák József	III. „ „ „	25.—
9. özv. Láng Emilné	III. „ „ „	40.—
10. Prindl Nándorné	III. „ „ „	10.62
11. Özv. Rösner Ignáczné	III. „ „ „	22.50
12. Özv. Schmidt Alajosné	III. „ „ „	26.25
13. Özv. Sztanoj Miklósné	III. „ „ „	26.25
14. Varasdi Nándor	III. „ „ „	35.40
15. Wittreich Nándor	III. „ „ „	33.34
16. Zwetkó Lajos	III. „ „ „	75.—

II. Végkielégítések.

1. Baldauf Ferencz	K. 600.—
2. Özv. Varga Istvánné	K. 500.—

III. Segély.

1. Özv. Zimmermann Józsefné	K. 70.90
-----------------------------	----------

ROZGAZDASÁG.

A sör- és bormegjelölések védelme.

II.

Ausztriában a viszonyok másképp állanak. A helyzet megvilágítására legcélszerűbb lesz, ha szószertint idézzük az osztrák cs. kir. belügyminiszternek a legújabb időben, 1913. évi február hó 23-án 1.105—S. szám alatt kiadott rendeletét, a mely az élelmiszkek vizsgálatára hivatott hatóságokhoz és a kísérleti állomásokhoz intéztett és amely a következőleg szól:

»A közmunkaügyi miniszteriumhoz ismételen érkeztek a Pilsner Bier árujelzéssel való visszaéléseket tárgyazo panaszok, amelyek szerint egyes sörfőzdek és kereskedők a nem Pilsenben termelt sört is pilseni névvel jelölik meg. A »Pilsner Bier« jelzés, amint azt a legfőbb törvényszék 1894 évi február hó 27-én és 1904. évi július hó 7-én kelt határozataiban megállapította, származást, s nem pedig minőséget kifejező jelzés, annival is inkább, mert köztudomásu dolog, hogy a forgalmi körökben csak azt a sört tekintik pilsennek, amely a valóságban Pilsenben, az ottani sörfőzdek valamelyikében termeltetett. Ugyanerre az álláspontra helyezkednek a közmunkaügyi miniszteriumnak többrendbeli határozatai, továbbá a laibachi Landesgerichtnek egyik határozata, az olmtüzi Kriesgerichtnek egyik ítélete, a lembergi helytartóságnak egyik határozata, nemkülönben a közigazgatási bíróságnak egyik döntése. Ha tehát a nem Pilsenben termelt sör, mint pilseni kinálattatik, vagy árusittatik, az illető jelzést az élelmiszkekről szóló törvény 11. §. 3. p. és 12. §. értelmében hamisnak kell tekinteni. Nem tesz itt különbséget az a körülmény — amint azt több határozat hangsúlyozza — vajjon a másutt termelt sör megtévesztés céljából nevezetik-e pilsennek, vagy hogy a szóban forgó árunév olyan toldatok, vagy módosítások kapcsán használtatik-e, amelyek csupán különös figyelem reafordításával vehetők észre, vagy veszik elejét a megtévesztésnek; elegendő, ha az illető toldatok vagy módosítások a (Pilsner Bier) föliratnak vagy hirdménynek az összes képét olyan csekély mértékben érintik, hogy ennek a képnek a közönséges vevőben azt a vélelmet kell keltenie, hogy az illető gyártmány Pilsenben termeltetett. Mindezeknél fogva a Pilsner sör vagy ehez hasonló más jelzésnek a jogtalan használata az idézett törvény 11. §. 3. p. és 12. §. alapján üldözendő.«

Az osztrák hatóságok a miniszteriumok kívánságának megfelelően igen szigorúan értelmezik e rendeletet, s a pilseni sör megjelölésnek a használatát még a Németországban megengedett toldatokkal kapcsolatban sem engedik meg más gyártmányu sör megjelölésére.

Az Északamerikai Egyesült-Államokban az »United States Department of Agriculture Bureau of Chemistry Washington—Newyork« 1911.

TRADE MARK

VED-JEGY

BORHEGYI F.

BORKERESKEDÉS

Budapest, V. Gizella-tér 4. (Saját ház).
Pinczék: Budafokon és V., Gizella-tér 4.
Telefon: 33-79. Fióküzlet: V., Egyetem-
utca 2. szám alatt. Telefonszám: 10-50.

Borhegyi bor

Ajánlja a legjobb: francia és magyar pezsgőzet, cognacot és likőrt két gyári áron. Belföldi borait az első hírneves bortermelőktől a legutányosabb áron szolgáltatja. Védői megrendeléseket gyorsan és pontosan teljesítetnek.

Megrendeléseknél kérjük tisztelt olvasóinkat mindig lapunkra hivatkozni.

évi november hó 14-én kiadott rendeletével van a kérdés szabályozva, amely elrendeli, hogy a »Pilseni sör« megjelöléssel ellátott olyan sörgyártmányok, amelyek nem Pilsenben készültek, a betételnél lefoglalandók.

(Vége következik.)

A „Budapesti Szállodások, Vendéglősök és Korcsmárosok Ipartársulata“ a pénteki

fársas reggeliket

a következő vendéglőkben tartja meg:

1916. évi április hó 21-én: *Nagypénteken a reggelit nem tartják meg.*

1916. évi április hó 28-án: *Nemény Béla* vendéglőjében (Britannia szálloda. VI., Teréz-körút 39 szám).

1916. évi május hó 5-én: *Özv. Jahn Edéné* vendéglőjében (VI., Valeró-utca 16. szám).

Löwenstein M. utóda Horváth Nándor cs. és kir. udvari szállító. Főüzlet: IV., Vámház-körút 4. Telefon: József 39—88 vagy 39—89. *Evtizedek óta az ország legnagyobb szállodának, vendéglőinek és kávéházainak állandó szállítója.* Fióközletek: IV., Türr István-utca 7. (Telefon 41—48.) és Svábhegy, Eötvös-ut 8. (Telefon 43—31.)

Mielőtt szükségletét valódi hegyi

MÁLNASZÖRPBEN

fedezné, kérjen mintázott ajánlatot

STEINER és LÖWY

első beszteerczébányai hidraulikus gyümölcscsajtoló- és sörgyártó

BESZTERCZEBÁNYÁN.

VEGYES HIREK.

Pfender Emil jubileuma. Pfender Emil, a budafoki Törley Józ. és Tsa pezsgógyár műszaki igazgatója f. évi április hó 9-én ülte meg huszonöt éves szolgálati jubileumát. Az ünnepség csendben és zajtalanul, egyedül egy eredményes negyedszázad munkádatlan munkásságának szentelt visszaemlékezésre, és a háborus nagy idők komoly hangulatához mérten az ünneplő munkásságának keretei, a Törley-gyár falai közé szorított, ahol a tisztviselők és munkásoknak az a része, melyet a haza nem szolgáltolt a maga szolgálatára, meleg szeretettel vette körül a mindenki iránt egyformán jó és igazságos hivatali főnökök. A gyári munkások, akiket Hoppe Dezső vezetett, az ünneplőnek Sándor Béla festőművész által festett rendkívül sikerült arcképeivel tolmácsolták ünneplő érzéseiket, míg a központi iroda tisztviselői nevében Klauber Vilmos irodafőnök meleg érzelű beszédben fejezte ki azok jókívánatait. „Dacára annak — mondotta — hogy melyen tisztelt igazgató ur ezt a napot közmondásos szerénységgel el akarta sikkasztani, mégis kijöttünk, mert e nevezetes napot, amelyen éppen huszonöt esztendeje annak, hogy a cég szolgálatába lépett, nem akartuk nyomtalanul elvonulni hagyni. Ismerve azonban szerénységét, nem akarjuk nagy és elévülhetlen érdemeit bővebben fejtegetni, és jelenleg csak arra szorítokunk, hogy szívből üdvözljük és legőszintebb szerencsekívánatainkat fejezzük ki, azonban fentartjuk magunknak azt a megtiszteltetést, hogy a háború után, ha a távollévol a csatából visszatérnek, és ismét elfoglalják régi helyeiket, ezen öröndetes eseményt méltóan és kellően megünnepelhesük. Tartsa meg a jó Isten meg sokáig Önagságá, igen tisztelt neje oldalán jó egészségben és boldogságban mindannyiunk örömeire és az emberiség jóvoltára!“ Az ünneplést meg meghatótsággal köszönte meg a nem várt üdvözlést, és szívből jövő szavakkal mondott köszönetet azért az ügybuzgóságért, melylyel a tisztviselői kar öt munkásságában mindenkor támogatta.

A sörgyőröl. Lapunk f. évi március hó 15-diki számában közöltük azon beadvány szövegét, amelyet ipartársulatunk elnök-

sege a f. évi február hó 15-én Budapesten tartott országos nagygyűlés határozatából a „Budapesti Sörfőzdek Egyesülete“ elnökségéhez a sör külföldre való szállítása beszüntetésének és a palackozás minimumra való szállításának érdekében. Az egyesületől most a következő válasz érkezett ipartársulatunkhoz: „A Budapesti szállodások, vendéglősök és korcsmárosok tekintetes ipartársulatának Budapest. Tekintetes Ipartársulat! A folyó évi február 15-i országos nagygyűlés határozatából hozzánk intéztek nagybecsű átirat birtokában köszönetünket fejezzük ki az irántunk megnyilvánuló bizalomért és biztosítjuk a tekintetes Ipartársulatot, hogy míg a jobb időkben, úgy most a háborúokozta súlyos viszonyok közepette is különös gonddal vagyunk a tekintetes Ipartársulatban tömörült igen tisztelt Kar nagy érdekeire. Legyen szabad e részben utalnunk arra, hogy a legutóbb kénytelenül áremelés alkalmával a palackozás ára — a fenttisztelt átiratban is kidomborított jelentős érdekekre való tekintettel — nagyobb arányban lett felemelve mint a hordó söré. A tekintetes Ipartársulatot s annak igen tisztelt Tagjait törökvéseinek mindenkor legmesszebbmenő támogatásáról biztosítva, maradunk Budapest, 1916. március hó 14. Kiváló tisztelettel *Budapesti Sörfőzdek Egyesülete.*“

A kávékészletek összeírása. Nyilvánvaló, hogy kávéhiányról valójában nem lehet beszélni, ellenben bizonyos, hogy egyes arányokban jelentékeny készletek vannak felhalmozva, amelyek az árutulajdonosok a folyton emelkedő árakra való tekintettel, vagy egyáltalán nem vagy csak kisebb tételekben bocsátanak forgalomba. A kávépiac területén tapasztalt visszaélések miatt már számos hazai hatóság és kamara intéztek felterjesztést a kereskedelmi miniszterhez, amelyben a készletek rekvirálását, legmagasabb ár megállapítását és azt kéri a minisztertel, hogy nagyobb mennyiségű kávékészletet vásároljon külföldről és azt a hatóságok útján bocsássa a fogyasztás rendelkezésére. Az Újság értesülése szerint, e kérelmek következtében a kormány alighanem elrendeli a készletek összeírását és az eredménytől függ majd, hogy lesz-e szükség az ármaximálásra és a külföldről való közvetlen importra. („Az Újság“.)

A kávéházi felirókai fizetése. A budapesti rendőrség maximálta az artistanók fizetését, a példát most folytatja a székesfehérvári rendőrkapitány, *Sághy Lajos*, aki a kávéházi tükrös-trónusok szegény fejedelmőit vette védelmébe. Kötelezte az ottani kávéháztulajdonosokat, hogy a felirókáknak legalább 120 korona fizetést adjanak, ha pedig teljes ellátásban is részesítik őket, akkor hatvan korona legyen a legkisebb fizetés.

A fővárosi forrásvizinek palackozása. A főváros már ismételen foglalkozott azzal a kérdéssel, hogy a tu ajdonában lévő gyógyforrások vizét házilagos palackozás útján értékesítse. Három forrás van a fővárosnak s ezek közül a Rudas-források csoportja és a Széchenyi- (Artézi) forrás vizet külső használatra, fürdőzésre a források felé épített fűrdőkben a közönség rendelkezésére áll. Legközelebb a Gellért-fürdő megnyitása után, használható lesz fürdőzésre a Sáros-forrás vize is. Belső használatra, ivógyógyomlóra ezeknek a forrásoknak egyike sincsen kihasználva. Csupán a Széchenyi-forrás vize van s ez is csak szénával telítve a kereskedelmi forgalomba bevezetve. Természetes alakjában ugy ennek a forrásnak, mint a Rudas-fürdő források csoportjának, illetőleg az ehhez tartozó Hungaria-forrásnak a vizet csak az használhatja, aki vagy a helyszínre fáradva fakadásánál issza a vizet, vagy saját edényeiben viti haza. A Gellért-forrás vize ivógyógyomlóra ma teljesen hozzáférhetetlen. A háborús állapot újból különösen is felhívta a főváros figyelmét forrásainak győghatására, amennyiben a Hungaria-forrás vizét részben a hadikórházakban ápolat beteg katonák részére szállították, részben a Doberdó vízben szegény fensikjain küzdő katonáinknak küldötték ládászárba. A szükséges átalakítások, berendezések és felszerelések 236.000 koronát tesznek ki, úgy, hogy a palackozó üzem létesítése az alapítási költségekkel és a forgatókével együtt összesen 322.000 koronát igényel. Az üzem a beruházási tőkét természetesen visszafizetné s az 9 százelekkal, illetve a fokosatos kialakuláshoz képest 24 és 43 százalékkal gyümölcscsöztető, dacára annak, hogy az eladásra kerülő víz árát a piaci árakkal szemben, literenként csak 16 fillérről számítja.

A tokaji bor kivitele. A Magyar Szőlősgazdák Országos Egyesületének küldöttsége emlékiratot nyújtott át Tisza István gróf miniszterelnöknek, melyben a borkiviteli tilalomnak a tokaji és erdélyi csemegeborokra való felfüggesztését kérte. A miniszterelnök a küldöttséget megnyugtatta, hogy véleménye szerint ilyen kivételes kedvezményt nyújtása, melynek a katonai ellátásra nézve hatása nincsen, aligha ütközik akadályba. Ugyanezen ügyben az egyesület a földművelésügyi, kereskedelmi és pénzügyminiszter támogatását is kérte.

Románia sörfőlölsége. Bukarestből jelentik, hogy a január hónap folyamán üzemben volt 13 sörgyár 263 millió liter sör produktát, a melyből 1.76 millió liter került eladásra és a régi termelés fölöslegéből összesen 573 millió liter maradt készletben. A bukaresti sörfőzők összesen 2.02 millió liter termeltek az év első hónapjában, a melyből második helyen a Luther-féle sörgyár szerepelt 116.000 liter produktummal.

Megrendeléseknél kérjük tisztelt olvasóinkat mindig lapunkra hivatkozni.

MATTONI-FÉLD
GISSHÜBLER
 természetes
 égvényes
SAVANYÚVIZ.

Legjobb asztali és üdítő ital.
 Kitűnő hatásának bizonyult köhögésnél,
 gégebajoknál, gyomor- és holyaghurutnál.

Mattoni Henrik **Karlsbad és Budapest.**

Mattoni
 = **Henrik**
Budapest
 Teréz-körut 38

UNGÁR MÓR

szállodai, vendéglői és kávé-
 házi adás-vételi

ügynökségi irodája

Budapest, VIII., József-körut
 11. sz. — Telefon: József 26-32

**Szakkabeli tranzakciók és
 bankkölcsonök közvetítése.**

Akácfa-utca 7. számú új bérpalotában modern
 üzlethelyiségek és
világos alagsori vendéglő
 1916. évi május hó 1-ére kiadó.

A Kolini pótkávégyárak

ajánlják kitűnő

Kávépótlék-gyártmányaikat.

Különlegesség: Füge, Maláta és Rozskávé.

Képviselőt:

BRADOVKA GUSZTÁV

Budapest, VII., Dembinszky-utca 41. szám
 Telefon József 42-44.

**Jégszekrények,
 Fagylaltgépek**
 kávések és cukrászok részére.
Sörkimérőkészülékek
Ételhűtők vendéglősök részére,
 tülhalmozott raktár-
 ból mérsékelt áron szállít.

Stiller József
 cs. és kir. szab. jég-
 szekrények gyára
BUDAPEST, VII.,
 Kazinczy utca 6/b
 szám,

TÖRS és ORMAI

MÉRNÖKÖK

BUDAPEST,

VIII. ker., Szilágyi-utca 3. sz. alatt.

KÖZPONTI FŰTÉS, SZEL-
 LŐZTETÉS, VÍZVEZETÉK
 ÉS CSATORNAZÁS BE-
 RENDEZÉSEK GYÁRA.

Iparsó fagylalt, jegeskávé, hidegkészítmények előállítá-
 sánál a jég szására, valamint hűtőkészülékek-
 hez. Minden felvilágosítást és értesítést szóbeli
 vagy írásbeli kérdézőkódésekre díjmentesen nyújt

A Magyar Királyi Sójvédék Vezérügynöksége
Iparsósztály:
BUDAPEST V., Váci-körut 32. Telefon 78-40.

Telefon 27-08. Telefon 27-08.

1907. évi husipari kiállításon
 arany éremmel kitüntetve.

FLEISCHMANN LIPÓT

szalámi, füstölthús és
 kolbászgyára

Budapest, VII., Holló-utca 11.

MUNKÁCSY GYULA

MAGY. KIRALYI SZAB.
 TAKARÉKTŰZHELY ÉS
 KÉMÉNYTOLDÓ GYARA

BUDAPEST, VII. KER.,

RÓZSA-UTCA 39.

TELEFON: JÓZSEF 12-80. SZ.

TRANSYLVANIA SEC

Louis François & Co.

császári és királyi udvari szállítók,
 Válsó Szász Coburg Góthai Hercege Ö Fensége szállítói

BUDAFOK.

16 elsőrendű kitüntetés.

□□□ Hors Concours. □□□

FŐRAKTÁR:

VÉDJEGY.

VEZÉRKÉPVISELŐSÉG

BORHEGYI FERENCZ

BUDA ES BLOCHMANN UTODAI

TELEFON: 35-79.

TELEFON: 30-66.

BUDAPEST, V., GIZELLA-TÉR
 Sürgőnycim: François Budafok.

BUDAPEST, V., AKADEMIA-U. 16.
 TELEFON: Budafok 15. szám.

A leggazdaságosabb és leghatásosabb
 erőfénytorrás. — Áramfogyasztás
 gyertyafényenként csak 1/2 watt.

Legelőnyösebben pótolja az
 ivlámpát.

Kapható 600-3000 gyertyafényben.

Egyesült Izzólámpa és Villamossági R. T.
 Ujpest.

Irodai alkalmazás. Egy előkelő gyógy-
 fürdőben egy telje-
 sen megbízható, kereskedelmi iskolát végzett, keresz-
 tény vallású **fiatalember** az iroda részére felvétetik.
 Előnyben részesülnek, kik a szállodai szakmában jár-
 tások. Pontos ajánlatok ezen lap kiadóhivatalába dupla
 borítékban „gyógyfürdő” jelíggel küldendők.

Egyedüli teljesen pormentes, ruganyos és higiénikus padlózat a
Linoleum tökéletesen zajtalan, pormentes és
 melegelet tartó, szövetszerű hatással.
 Izléses sáma színekben és jutadi
 keresztül dolgozott modern mintá-
 zatokkal. Legkitűnőbb tartósság és
 egyszerű kezelés. Építkezésekné
 elvállaljuk az egész munkát, szakszerű fektetési munkát
 biztosítunk.

ELSINGER M. J. és FIAI

BUDAPEST, V., Báthory-utca 6.

Gyár: Lajta-Szt.-Miklós (Sopronmegye), melyben
 gyártunk: vízmentes szövetekeket, ponyvákat, sátrakat,
 esőköpenyeket, öltönyöket. Pamut- és vitorla-szöveteke-
 Juta-szövöde. Zsákok minden célra.
 Költségtetés díjtalan. Telefon 32-58.

MOKKA kávé legfinomabb K 1250.— 100 kgként
JAVA * kítőnő zamatos * 1275.— * * *
Kávépótlék hamburgi kiváló
 aromával 27 kilós bádogdoboz-
 ban 100 kilónként * * * 310.—
 gyöngyösi raktárunkból utánvét mellett szállítva. Cim:
Magyar Kereskedelmi Részv.-Társ. Gyöngyös.